

ПРОТОКОЛ № 28
ОТ ЗАСЕДАНИЕТО НА РЕГИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА РАЗВИТИЕ НА
ЮГОЗАПАДЕН РАЙОН

проведено на 17 и 18 септември 2015 г.
в хотел „Боровец Хилс“, к.к. Боровец

На 17 и 18 септември 2015 г., в хотел „Боровец Хилс“, к.к. Боровец, се проведе заседание на Регионалния съвет за развитие (РСР) на Югозападен район (ЮЗР).

На заседанието присъстваха членове по чл.44, ал.1 и ал.2 от Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие:

№	Име и длъжност	Организация
1.	Иван Аспарухов Заместник-министър	Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)
2.	Кирил Ананиев Заместник-министър, представяван от Емилия Бежанова Главен експерт, Дирекция „Финанси на общините“	Министерство на финансите (МФ)
3.	Филип Кирев Началник на политическия кабинет, представяван от Борислава Стоянова Държавен експерт, Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“	Министерство на икономиката (МИ)
4.	Антон Павлов Заместник-министър, представяван от Агнеса Герганова Главен експерт, отдел „ЕЕВЕИ“, Дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие“	Министерство на енергетиката (МЕ)
5.	Мария Иванова Директор на Дирекция „Туристическа политика“, представявана от Венелина Червенкова И.д. Началник отдел „Продуктова политика в туризма“, Главна дирекция „Туристическа политика“	Министерство на туризма (МТ)
6.	Зорница Русинова Заместник-министър, представявана от	Министерство на труда и социалната политика (МТСП)

	Живка Минчева <i>Държавен експерт, Дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност“</i>	
7.	Антон Гинев <i>Заместник-министър, представляван от Милен Минчев Главен експерт, Дирекция „Национална транспортна политика“</i>	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС)
8.	Цвятко Георгиев <i>Заместник-министър, представляван от Георги Тотков Заместник-директор на ОДМВР-София</i>	Министерство на вътрешните работи (МВР)
9.	Бисер Михайлов <i>Областен управител</i>	Областна администрация – област Благоевград
10.	Виктор Янев <i>Областен управител</i>	Областна администрация – област Кюстендил
11.	Ирена Соколова <i>Областен управител</i>	Областна администрация – област Перник
12.	Веселин Пенев <i>Областен управител Председател на РСР на ЮЗР</i>	Областна администрация – област София
13.	Росица Иванова <i>Областен управител</i>	Областна администрация – област Софийска
14.	Васко Стоилков <i>Кмет</i>	Община Сливница, Област Софийска
15.	Атанас Камбитов <i>Кмет, представляван от Костадин Георгиев Дирекция „Устойчиво развитие и евроинтеграция“</i>	Община Благоевград, Област Благоевград
16.	Петър Паунов <i>Кмет, представляван от Росица Плачкова Заместник-кмет</i>	Община Кюстендил, Област Кюстендил
17.	Методи Чимев <i>Кмет</i>	Община Дупница, Област Кюстендил
18.	Иван Иванов <i>Кмет, представляван от Румяна Гьорева Заместник-кмет</i>	Община Перник, Област Перник
19.	Пламен Алексиев <i>Кмет</i>	Община Радомир, Област Перник
20.	Йорданка Фандъкова	Столична община

	<i>Кмет, представявана от арх. Иван Първанов, Дирекция „Териториално планиране”</i>	
21.	Валери Йорданов <i>Кмет Заместник-председател на РСР на ЮЗР</i>	Район Витоша, Столична община
22.	Ромео Шатев <i>Председател на ТПП-Благоевград, представяван от Татяна Куколева ТПП-Благоевград</i>	Българска търговско-промишлена палата (БТПП)
23.	Бойко Недялков <i>Заместник-председател на УС Член на Националния съвет, представяван от Тошо Мухтанов</i>	Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ)
24.	Илия Стоянов <i>Председател, представяван от Румен Тодоров член на Изпълнителен съвет на КТ „Подкрепа“ – София регион</i>	Софийски синдикален съюз „Подкрепа”
25.	Камелия Радева <i>Председател на Управителния съвет</i>	Агенция за регионално развитие на Рила
26.	Росица Джамбазова <i>Бизнес инкубатор-Гоце Делчев</i>	Форум Гражданско участие
27.	Проф. дхн Иван Петков <i>Ректор, представяван от проф. Иван Величков</i>	Европейски политехнически университет - Перник
28.	Проф. д.ик.н. Стати Статев <i>Ректор, представяван от доц. Росен Кирилов Катедра „Информационни технологии и комуникации“, Факултет „Приложна информатика и статистика“</i>	Университет за национално и световно стопанство

Посочените заместници на титулярите (поименно отразени в таблицата), съгласно чл.44, ал.4 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, са изрично писмено упълномощени да участват в конкретното заседание с право на глас.

На заседанието присъстваха и служители от Секретариата на РСР, представители на областните администрации в ЮЗР, съгласно чл.54, ал.4 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, без право на глас, както и други поканени лица:

1.	Теодора Вълкова <i>Секретар на РСР на ЮЗР, началник отдел СПКРР в ЮЗР –</i>	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
----	--	--

	София област, ГД СПРРАТУ	
2.	Драган Пешински Главен експерт, отдел СПКРР в ЮЗР – София област, ГД СПРРАТУ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
3.	Веселка Добрева Старши експерт, отдел СПКРР в ЮЗР – София област, ГД СПРРАТУ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
4.	Даниела Опълченска Началник отдел СПКРР в ЮЦР- Пловдив ГД СПРРАТУ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
5.	Станислава Атанасова Младши експерт, отдел АТУД ГД СПРРАТУ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
6.	Светла Иванова Главен експерт, Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“	Министерство на труда и социалната политика
7.	Живка Такева-Първанова Заместник областен управител	Областна администрация - област София
8.	Станислава Михайлова Дирекция АКРРДС	Областна администрация - област София
9.	Емануил Рафаилов	Областна администрация - област София
10.	Дияна Атанасова Главен секретар	Областна администрация - област Благоевград
11.	Красимир Георгиев Заместник-кмет	Община Дупница, Област Кюстендил
12.	Николай Дочев Главна дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
13.	Александър Михайлов	ФРМС Консулт
14.	Стойчо Мотев	Национален център за териториално развитие
15.	Мария Новакова	Национален център за териториално развитие
16.	Димитър Димитров	Национален център за териториално развитие
17.	Пламен Матеев Управител и изпълнителен директор	ЦАПК Прогрес

По първа точка от дневния ред:

Председателят на Регионалния съвет за развитие на Югозападен район, г-н Веселин Пенев – областен управител на област София, откри заседанието и запозна членовете и участниците с предварителния дневен ред:

17 СЕПТЕМВРИ 2015 г.

1. Откриване на заседанието и приемане на дневен ред.
2. Целенасочена инвестиционна програма в подкрепа на развитието на Северозападна България, Родопите, Странджа, пограничните, планинските и полупланинските слаборазвити райони – представяне на резултатите от анализа на социално-икономическото развитие за планинските, полупланинските и пограничните райони. Предложения за цели и приоритети за развитие.
3. Информация относно изменения в ограничителните условия, наложени на Югозападен район в оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.
4. Представяне на Оперативна програма за инициатива за малките и средни предприятия.
5. Представяне и обсъждане на проект на Стратегия за децентрализация на държавното управление за периода 2016-2025 г.

18 СЕПТЕМВРИ 2015 г.

6. Обсъждане и приемане на проект на Годишна индикативна програма за дейността на Регионалния съвет за развитие на Югозападен район за 2016 г.
7. Представяне на предстоящи покани за проектни предложения до края на 2015 г. по Програмата за трансгранично сътрудничество България-Сърбия 2014-2020 г.
8. Туристическите информационни центрове в Югозападен район – дейност и възможности за оползотворяване на местния туристически потенциал.
9. Туристическите информационни центрове – неизползвани възможности за създаване на образ на туристическата дестинация. Добри практики.
10. Представяне на информационна платформа и инфраструктура за електронно управление на областните администрации.
11. Други.

Г-н Веселин Пенев даде възможност на членовете да направят предложения за включване на нови точки в дневния ред, съгласно чл.53, ал.5 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие. Такива не бяха направени и след гласуване РСР одобри предложения дневен ред с пълно мнозинство.

По втора точка от дневния ред:

Г-н Веселин Пенев даде думата на **г-н Стойчо Мотев** и **г-жа Мария Новакова** – представители на **Национален център за териториално развитие ЕАД**.

Първа своята презентация направи **г-жа Мария Новакова**. Тя уточни, че Целенасочената инвестиционна програма в подкрепа на развитието на Северозападна България, Родопите, Странджа, пограничните, планинските и полупланинските слаборазвити райони има пет обособени части, които ще се разработват за 5 различни типа територии. Първите три части се отнасят за районите на, съответно, Северозападна България, Родопи и Странджа и са в напреднала фаза на разработване. 4-тата част, която е предмет на представяне и обсъждане на днешното заседание, обхваща „други“ изостанали планински и полупланински райони. Думата „други“ е използвана, за да се разграничат районите, които ще получат подкрепа по тази част на програмата от районите, които попадат в обхвата на програмата за Родопи, Странджа и Северозападна България.

Г-жа Новакова представи информацията относно, както следва:

- Териториалният обхват на програмата:
 - включва планински и полупланински територии извън обхвата на Северозападен район, район Родопи, район Странджа;
 - базовата делимитация (определянето на територията) е извършена на основата на изследване на Института по геофизика, геодезия и география към Българска академия на науките;
- Допълнителни икономически критерии (на базата на статистически показатели) с цел диференциране в периодите на финансиране на включените общини: 4 показателя с отношение към икономическото развитие и състояние на общините и тяхната непосредствена нужда от подпомагане (с отчетени стойности за последни години):

- *Относителен дял на собствените приходи спрямо общо данъчни приходи* (по данни за 2014 г.)

- *Средна годишна работна заплата* за три последователни години (за периода 2011, 2012, 2013 г.)

- *Нетни приходи от продажби на жител* за три последователни години (за периода 2010, 2011, 2012 г.)

- *Средногодишно равнище на безработица* за три последователни години (за периода 2011, 2012, 2013 г.)

В зависимост от стойностите на тези показатели, общините се поставят в два различни периода на финансиране на проекти по програмата – до 2020 г. и след 2020 г.

По отношение на Югозападен район, почти всички общини попадат в обхвата на Целенасочената инвестиционна програма. 4 общини - Якоруда, Белица, Сатовча и Гърмен попадат в програма „Родопи“ и по тази причина не са включени в обхвата на програма „Планински и полупланински слаборазвити райони“. Други 4 общини – София, Перник, Кюстендил и Благоевград, също са изключени поради по-високо ниво на икономическите показатели и съответно по-ниска степен на изостаналост в развитието. 22 общини от ЮЗР имат възможност за подкрепа в първата фаза на реализация на програмата до 2020 г. на базата на допълнителните икономически критерии. Всички останали са включени за подкрепа във втората фаза за реализация на програмата след 2020 г. **Г-жа Новакова** уточни, че една община бива включена в списъка на общини за финансиране в първа фаза на програмата, когато и по 4-те икономически критерия е с отрицателно отклонение от средната стойност за страната.

Думата бе дадена на **г-н Стойчо Мотев**. **Г-н Мотев** заяви, че кратката формула за цели на Целенасочената инвестиционна програма е „повече работни места - намалена безработица - увеличени доходи“. Той разясни, че селекцията на проекти, които следва да получат подкрепа по програмата, е извършена на база предложенията за проекти на общините от ЮЗР по обхвата на програмата, заявени още преди да започне нейната разработка. Подборът на проекти за финасиране по Целенасочената инвестиционна програма ще се извършва в съответствие с тематичната насоченост на проектите в някои от следните тематични групи:

- Бизнес инфраструктура, вкл. туристически обекти/ресурси/атракции;
- Пътна инфраструктура - Републиканска пътна мрежа;
- Пътни връзки към бизнес (индустриални и бизнес зони, и туристически обекти)
- Хидромелиорации/водоснабдяване (но не мрежи в селищни среди, а довеждащи мрежи) и земеделска инфраструктура (поливни мрежи, земеделски пътища и др. видове лека обслужваща инфраструктура);
- Превенции на риск от наводнения, ерозия, свлачища, пожари
- Образование - професионално и висше, квалификации, консултации и др.

Предложените от общините проекти, които могат да бъдат обобщени като попадащи в следните тематични направления: общинска пътна инфраструктура; градска среда, улични мрежи, зелени системи; ВиК - селищни мрежи; третиране на отпадъци; електрически мрежи; газоснабдителни мрежи; социална инфраструктура (всичко без мерки в образование, включително жилища и енергийна ефективност); други инвестиционни и меки мерки, са извън приоритетния и целенасочен обхват на програмата.

Г-н Мотев представи обобщена информация за всички получени предложения за проекти за финансиране по програмата – общо 469 бр. на обща стойност 1,378 млрд. лв. От тях в рамките на изброените по-горе 6 приоритетни направления са номинирани за включване общо 148 бр. проекти на обща стойност 377,819 млн. лв. За Югозападния район следва да се отбележи, че:

- предложени са 120 проекта;
- от тях номинирани са 37 проекта;

- 5 общини не са предложили проекти – Кресна, Струмяни, Бобошево, Рила и Ковачевци, а 4 други общини са предложили такива, но те не са номинирани – Невестино, Радомир, Трън и Долна баня, т.е. общо 9 общини от ЮЗР са без номинирани проекти.

В тази връзка, **г-н Мотев** заяви, че още на следващия ден се планира този дефицит да бъде адресиран. От страна на консултанта, съгласувано с МРРБ, ще се изпрати втора покана до всички общини (не само в ЮЗР, но и в други райони, попадащи в програмата), които не са предложили проекти към момента, или са предложили, но те не са номинирани, за нови предложения за проекти. Те следва да бъдат изпращани директно до Национален център за териториално развитие ЕАД в срок до 10 октомври 2015 г.

Председателят на РСР на ЮЗР, г-н Пенев Веселин, благодари на **г-жа Новакова** и **г-н Мотев** и даде възможност за въпроси и коментари.

Изказа се **г-н Иван Аспарухов** – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството. **Г-н Аспарухов** уточни, че разработваните до момента три подпрограми по Целенасочената инвестиционна програма – за Северозападен район, район Родопи и район Странджа, за които са отговорни МРРБ като възложител и НЦТР ЕАД като изпълнител, са минали няколко обсъждания, като се констатира факта, че досега не са съществували обективни дефиниции за планински и полупланински

райони в България. По тази причина е взето решение Института по геофизика, геодезия и география към БАН да изготви изследване, на база на което да бъде обективно дефиниран географския обхват на подпрограмата за планински и полупланински райони.

Г-н Аспарухов заяви, че Целенасочената инвестиционна програма е допълваща програма към всички останали инструменти за финансиране на проекти на общините с европейски, национални и общински средства. По тази причина при обсъждането на приоритетите на програмата е взето решение тя да бъде насочена предимно към проекти, които носят икономически растеж, и да бъдат изключени част от мерките за изграждане на техническа инфраструктура, несвързана с бизнес. Също така, приоритет ще бъде даван на проекти, които имат интегриран характер (например за бизнес зони, туристически обекти, интегрирани земеделски дейности). В този аспект са и предварителните насоки към общините и областните управители при подготовката на проектни предложения. Г-н Аспарухов отчете, че малка част от предложените проекти имат такъв комплексен характер.

Заместник-министър Аспарухов заяви, че неговите усилия и тези на министъра на регионалното развитие и благоустройството – г-жа Лиляна Павлова, са насочени към осигуряване на допълнителен ресурс от държавния бюджет за 2016 г. за целите на Целенасочената инвестиционна програма. В този смисъл, се изчаква и за подпрограмата за планински и полупланински райони, както вече е извършено за останалите три подпрограми, да има финализиране на проектите и на финансовите разчети. След това ще се премине към предложение от страна на МРРБ за включване на разходите по програмата в бюджетната процедура за 2016 г. **Г-н Аспарухов** насърчи общините без включени проекти да представят свои нови, допълнителни проектни предложения. Също така сподели, че дори и ако се осигури бюджетен ресурс, той ще бъде ограничен и затова проектите, които се очаква да бъдат одобрени ще бъдат такива, съответстващи на целите и приоритетите на програмата.

В допълнение, **г-н Аспарухов** заяви, че проектът за изменение и допълнение на Закона за регионално развитие, вече е преминал съгласувателна процедура и е внесен за обсъждане и приемане в Народното събрание. Основните предложения в него са свързани със засилването на ролята на Областните съвети за развитие и Регионалните съвети за развитие, включително и по отношение на подбора на проектни предложения на общините.

Г-н Веселин Пенев благодари на г-н Иван Аспарухов и отправи въпрос към г-н Стойчо Мотев, какъв е аргументът община София да остане извън обхвата на програмата и дали проектите за крайградските райони на столицата, които са предложени след координация с областна администрация на област София, няма да бъдат финасирани.

Г-н Стойчо Мотев отговори, че при определяне на териториалния обхват на програмата и на допълнителните икономически показатели, са били следвани изричните изисквания на възложителя – МРРБ, да не се прилага никакъв субективизъм, а единствено обективни критерии. На базата на изброените по-горе методика за определяне на обхвата и на икономическите критерии, екипът, разработил програмата е достигнал до извода, че не само София, но и нейната прилежаща територия, няма място в програмата. В противен случай тя би обхващала всички територии и не би имала целенасочен характер. Такава идея не се вписва в логиката на подобна програма.

Г-н Иван Аспарухов сподели, че в рамките на одобрените Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, които ще се финансират по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. (и за които са сключени договори за финансиране с всички областни градове в страната), до 20% от финансовия ресурс, предвиден за града

може да бъде използван за финансиране на дейности в определени сфери в прилежащите територии и/ли села в рамките на съответната община, за крайградски зони. Тази възможност би могла да бъде ползвана за периферните територии на Столична община.

Изказа се **г-жа Росица Плачкова – заместник-кмет на община Кюстендил**. Тя изрази своето съгласие, че гореописаната възможност е подходяща за София и нейната периферна територия. Но за община Кюстендил, това е абсолютно неприложимо. **Г-жа Плачкова** сподели, че община Кюстендил се е надявала на подкрепа от Целенасочената инвестиционна програма на 71-те на брой села в община Кюстендил, от които поне 80% са планински. Оказва се, че при така определения териториален обхват на програмата, тези села ще останат извън нея и няма да могат да получат финансова подкрепа. Тя добави, че по нито една Оперативна програма, както и по Програмата за развитие на селските райони не са допустими за финансиране проекти в селата на община Кюстендил. А програмите за трансгранично сътрудничество, в които те са допустими, са с приоритетни области, които не отговарят на основните нужди на населението и населените места на община Кюстендил. **Г-жа Плачкова** изрази своето мнение против така дефинирания териториален обхват на програмата, който е в ущърб на община Кюстендил и изрази желание община Кюстендил, без гр. Кюстендил, да бъде включена в обхвата на програмата.

Г-н Стойчо Мотев заяви, че при разработването на програмата са били обсъждани и анализирани различни варианти за териториален обхват на програмата, включително вариант, при който са включени териториите на общините на областни градове без самите градове. Но този вариант е неприложим и неприемлив, защото както община Кюстендил заяви претенции, по тази логика своите претенции могат да заявят още 11 подобни общини на градове – областни центрове. Това би довело до обезмисляне на фокуса на програмата.

Изказа се **г-н Пламен Алексиев – кмет на община Радомир**, който постави въпрос, защо 4-те проектни предложения, направени от общината не са номинирани за включване в Целенасочената инвестиционна програма, при положение, че проектите са за рехабилитация и изграждане на пътни отсечки, осигуряващи достъп до летище София Запад в с. Кондофрей. Отсечките обслужват летището, което е от клас А4 с генерален план за развитие, с оценка за въздействие върху околната среда и с 32 населени места около него. Това предполага развиване на активна икономическа дейност в зоната на летището и по тази причина проектите би следвало да бъдат включени в програмата.

Г-н Стойчо Мотев увери г-н Алексиев, че ще бъдат разгледани отново посочените проектните предложения на община Радомир с оглед включването им в програмата, в случай че се потвърди информацията на г-н Алексиев и съответствието на проектите с приоритетните теми.

По трета точка от дневния ред:

Председателят на РСР, г-н Веселин Пенев, предостави думата на **г-н Виктор Янев – областен управител на област Кюстендил**. Г-н Янев заяви, че ще представи информация от състоялата се в гр. Кюстендил среща относно условията, наложени на предприятията от Югозападен район за кандидатстване по процедура „Подобряване на производствения капацитет на малки и средни предприятия“ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г., а именно по-нисък интензитет на финансовата помощ по процедурата – 45% за микро и малки предприятия и 35% за

средни предприятия от района. Срещата е организирана по инициатива на кмета на община Кюстендил – г-н Петър Паунов и инициативен комитет от представители на бизнеса от гр. Кюстендил и в нея е взел участие **г-н Томислав Дончев – вицепремиер и министър по европейските фондове и икономическата политика**. В рамките на дискусиите по време на тази среща, г-н Дончев е изразил ясна и категорична позиция, че промени на нивата на интензитет на финансова помощ за предприятията от ЮЗР не могат да бъдат направени. Обективната причина за това са условията, залегнали в Картата на регионалните помощи за България. Картата е одобрена още в средата на 2014 г. Впоследствие българската държава е правила неколкостотни опити за промяна на Картата в частта, касаеща България и нейните региони, но се е получил категоричен отказ от страна на Европейската комисия за промяна. Същевременно, от ЕК е изразена и позиция, че до 2020 г. не е възможно да има промяна в териториалния обхват на българските райони от ниво 2 и 3 (NUTS 2 и NUTS 3).

Г-н Виктор Янев предаде и позицията на г-н Дончев, че държавните органи в негово лице и в лицето на Министерството на икономиката и Министерството на финансите ще се заемат с ангажимента за търсене и обсъждане на възможности за компенсиране на предприятията от ЮЗР.

Изказа се **доц. Росен Кирилов – представител на Университета за национално и световно стопанство**. **Г-н Кирилов** сподели, че голяма част от проектите по старата Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013 г. са били за предприятия в Югозападен район и неговите очаквания са, че през новия програмен период тази тенденция ще се запази. Той заяви своето мнение, че очакванията останалите региони в страната, извън Югозападния, да бъдат по-активни, поради по-високия интензитет на подпомагане по новата Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. няма да се оправдаят и това няма да се случи. В тази връзка, като представител на УНСС, той изрази притеснения и опасения от факта, че не се е намерило решение интензитетът на подпомагане за предприятия от ЮЗР да бъде увеличен. По анализи на представители на УНСС, по тази причина, през новия програмен период предприятията от ЮЗР, ще подадат много по-малък брой проектни предложения. Бизнесът няма да бъде мотивиран да участва при 35-45% безвъзмездно финансиране и голяма бюрокрация. При такова положение, би се компрометирало постигането на целите на ОПИК 2014-2020 г. **Г-н Кирилов** призова за търсене на решение, тъй като все още има време и изпълнението на програмата за програмен период 2014-2020 г. тепърва стартира.

По четвърта точка от дневния ред:

Председателят на РСР, г-н Веселин Пенев, информира членовете на РСР на ЮЗР, че с Решение № 440 на Министерския съвет от 12 юни 2015 г. списъкът на оперативните програми по т.2 от Решение № 328 на МС от 2012 г. е допълнен с Оперативна програма за инициатива за малките и средни предприятия (ОП ИМСП), като за водещо ведомство за разработване на програмата е определено Министерство на икономиката. На основание чл.5 от ПМС № 5/18 януари 2012 г., е създадена тематична работна група за разработване на новата оперативна програма с участие на заинтересованите страни. Съгласно съответното постановление в състава на работната група следва да бъдат включени и представители на Регионалните съвети за развитие в районите от ниво 2. **Г-н Пенев** напомни, че за представители на РСР на ЮЗР в тематичната работна група са определени, както следва:

- Титуляр – Ирена Соколова – областен управител на област Перник;

- Заместник – Пламен Алексиев – кмет на община Радомир.

Г-н Веселин Пенев даде думата на **г-жа Борислава Стоянова** – **държавен експерт в Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“, Министерство на икономиката – управляващ орган на ОПИК 2014-202 г.,** за представяне на информация.

В началото **г-жа Стоянова** изрази становище по отношение на темата, коментирана в предходната т.3 от дневния ред. Тя заяви, че е важно да се спазват правилата за държавни помощи на Европейския съюз, тъй като, ако те не се спазват, предприятията, чиито проекти са финансирани при неспазване на правилата, ще следва да връщат отпуснатите безвъзмездно суми и тежестта пада върху тях. За програмния период 2014-2020 г. е било взето решение да се прилагат правилата на т.нар регионална инвестиционна помощ, което определя неблагоприятните интензитети на помощ за предприятия от ЮЗР.

След това **г-жа Стоянова** премина към представяне на информация относно подготовката на Оперативна програма за инициатива за малките и средни предприятия (ОП ИМСП) 2014-2020 г., както следва:

- Новата програма е на етап проект, внесена е официално в Европейската комисия, като са получени първите официални препоръки и коментари по нея. Предстои нейното официално одобрение от ЕК.

- Стратегическата рамка за разработване на програмата – основно общата стратегическа рамка на ЕС чрез Стратегия „Европа 2020“, Националната програма за реформи и ежегодните Препоръки на Съвета и Споразумението за партньорство на Република България 2014-2020 г.;

- Програмата включва само една приоритетна ос – „Подобряване на достъпа до дългово финансиране за малките и средни предприятия в България“ и една Специфична цел – „Улесняване достъпа до финансиране за малки и средни предприятия чрез инструмент за портфейлни гаранции без таван на загубите“. Основните причини за избора на приоритет и специфична цел са насърчаване на инвестициите в частния сектор за развитие, растеж и диверсификация на МСП, както и прилагането на Препоръка №5 на Съвета за подобряване на достъпа на МСП до дългово финансиране;

- Бюджетът на програмата е 102 млн. евро, осигуряван на 100% от Европейския фонд за регионално развитие, т.е. не е необходимо национално съфинансиране;

- Програмата се изпълнява чрез гаранционен финансов инструмент, който има няколко предимства. Гаранционното покритие върху заемите за предприятията е между 50% и 80%. Останалият риск се носи от съответната банка, отпускан заема. В стария програмен период прилаганите финансови инструменти (като ДЖЕРЕМИ например) са осигурявали покритие на заемите до 25%, т.е. има значително намаляване на размера на риска, който се носи от страна на банката. Очаква се това облекчение за банките да доведе до по-добри условия по заемите, които предприятията ще получават. Налице са и по-благоприятни условия по отношение на възстановяването на средства. Стандартните финансови инструменти, извън новата оперативна програма, дават възможност за предварително искане до Европейската комисия за плащане в размер до 25% от стойността на съответния инструмент, а останалата част може да се поиска след като вече средствата са инвестирани на ниво предприятие. По ОП ИМСП ще може да се поиска целия ресурс на 100% още на етап договаряне със съответните банки.

- Програмата ще бъде управлявана индиректно от ЕК чрез Европейски инвестиционен фонд на базата на Финансово споразумение със съответната държава-

членка. Към настоящия момент е налице преговорен процес по Финансовото споразумение между ЕК и екип на Министерство на финансите и Министерство на икономиката.

- Очаква се да могат да се отпускат гаранции по заеми и/или лизинги за инвестиции в материални и нематериални активи и/или оборотен капитал със срок на заема до 10 г. Тези условия ще станат официални едва след подписване на Финансовото споразумение.

Г-н Веселин Пенев благодари на г-жа Борислава Стоянова и даде възможност за въпроси и коментари. Такива не възникнаха, поради което се премина към следващата точка от дневния ред.

По пета точка от дневния ред:

Председателят на РСР, г-н Веселин Пенев, разясни на присъстващите, че настоящата Стратегия за децентрализация обхваща периода 2006-2015 г. Поради изтичане на срока и на действие през тази година, МРРБ стартира процедура по разработване на нова Стратегия за децентрализация за периода 2016-2025 г., както и на проект на Програма за изпълнението на Стратегията за децентрализация (2016-2019 г.) Понастоящем избраният изпълнител е изготвил проект на анализ на развитието на процеса на децентрализация и проектопредложения за изготвяне на концепция (визия) за развитие на процеса на децентрализация.

Г-н Веселин Пенев даде думата на **г-н Александър Михайлов - представител на Фондация за реформа в местното самоуправление**, за представяне на актуална информация относно процеса по разработване на стратегията.

Г-н Александър Михайлов посочи, че в края на 2015 г. изтича времевият хоризонт на Стратегията за децентрализация, приета през 2006 г. Първата стъпка във връзка с изготвянето на нов стратегически документ е да се направи цялостен анализ на резултатите от нейното изпълнение. Целта е да се формулират изводи и препоръки, необходими за разработването на новата стратегия. Методологията, която е използвана при разработване на Стратегията включва: анализ на документи, експертна оценка, квантифициран SWOT анализ и провеждане на обществена консултация и тематична дискусия. Именно заседанието на РСР е такъв вид консултация и дискусия.

Г-н Александър Михайлов подробно се спря на **резултатите от SWOT анализа**, по-важните от които са:

Силни страни: Местните власти притежават голям набор от регулативни функции по отношение на местните общности; Постигнато добро ниво на децентрализация в отделни сектори - благоустройство, жилищна политика, инфраструктура; Данъчни правомощия на общините и създадена местна данъчна администрация; Местните власти имат своя собственост; Висока степен на изграденост на общинската нормативна база; Единен статут на държавните служители на централно и местно ниво; Добре организирана система за контрол по законосъобразност от страна на централната власт на актове на местната власт.

Слаби страни: Липса на консенсус по отношение на регионите и второ ниво на самоуправление; Необвързаност на отговорностите за предоставяне на услугите в някои от секторите с ресурсите на общините; Местните власти нямат собствена полиция за поддържане на обществения ред; Липса на пълни правомощия за определяне размера на местните данъци; Ограничени възможности на общините при определяне на разходните стандарти за делегираните дейности; Ограничени

правомощия на местните власти за избор на ръководители на общински заведения за услуги; Ограничени правомощия на кметствата.

Основни изводи:

- Основите на процеса на децентрализация са положени в периода 1991-2006 г. с приемането на Конституцията, ЗМСМА и законите, регламентиращи самостоятелността на общините в сферите на собствеността и секторните закони.

- В периода 1991-2006 г. местното самоуправление в България има до голяма степен декларативен характер в частта му за финансовата децентрализация.

- Резултатите от изпълнението на Стратегията за децентрализация за периода 2006-2015 г. могат да бъдат определени като неудовлетворителни, тъй като са изпълнени само 39% от мерките. Ниската степен на изпълнение е факт, който трябва да бъде отчетен при преценката за реалистичността на поставяните в новата стратегия цели и приоритети, както и за подобряване на мониторинга и засилване на капацитета на консултативния орган.

- Прегледът на статуса на изпълнение на мерките от програмите за изпълнение на стратегията за периода 2006-2014 г. показва, че с най-ниска степен на изпълнение са мерките по стратегическа цел 2 „Оптимизиране на функционалната компетентност на областния управител и териториалните звена на централната изпълнителна власт за координация на секторните политики на регионално равнище“ (35,71%). Анализът показва, че значителна част от отчетените като изпълнени мерки са завършили без реални резултати. Стратегическа цел 1 „Ускорено прехвърляне на правомощия и ресурси от държавните органи към общините за укрепване на местното самоуправление“ е изпълнена на 40,2%.

- Независимо от отчетения процент на изпълнени мерки по стратегическа цел 3 „Развитие на местното самоуправление в рамките на общината чрез повишаване на управленската и финансовата самостоятелност на кметствата и заведенията за услуги“ (38,1%) за целия период няма никакъв напредък и по отношение на преодоляването на централизирания модел на общинско ниво за сметка на повече правомощия на кметствата. От общо 5 мерки, предвидени в Програмата за периода 2010-2013 г. е отчетена като изпълнена само една мярка с мотива, че през 2013 г. НСОПБ е провело 48 обучения с участие над 1500 кметове на кметства.

- Темпът на процеса на децентрализация е нисък.

- Извършени са редица промени, които са довели до повишаване на автономността на местната власт, но тези промени са несистемни и поради това не водят до реални и въздействащи на местното развитие резултати.

- Слабите страни в процеса са все още много, със значителна тежест, и една бъдеща стратегия за децентрализация трябва да се фокусира върху тяхното преодоляване.

- От друга страна, възможностите за децентрализация са видими и реалистични. Тяхното оползотворяване трябва да бъде във фокуса на всички бъдещи политики и мерки в тази област.

Г-н Александър Михайлов допълни, че на основа на изводите от анализа и с помощта на метода „дърво на проблемите“ са определени следните **пет групи проблеми, които определят ниското равнище на децентрализацията в България:** Неефективно управление на държавата на териториално ниво; Разпределението на публичните средства между нивата на управление не съответства на изпълняваните функции; Неразвита децентрализация на местно ниво; Ограничен спектър от услуги, оказвани от местните власти; Неравнопоставеност на местната администрация.

Г-н **Александър Михайлов** сподели, че дървото на целите е огледално на дървото на проблемите. В случая, петте групи стратегически цели могат да се дефинират по следния начин:

- **Подобрени координация и самоуправление на надобщинско ниво;**
- **Добро финансово управление и оптимално разпределение на публичните средства;**
- **Развита децентрализация на ниво местни власти;**
- **Разширяване сферата на услугите, оказвани от местните власти;**
- **Издигане ролята на местната администрация.**

Според г-н Михайлов дефинираните стратегически цели пораждаят въпроси и са свързани с проблеми, които трябва да бъдат решени. Той маркира основните въпроси към всяка от стратегическите цели:

➤ *Цел 1. Подобрени координация и самоуправление на надобщинско ниво*

- въвеждането на второ ниво на местно самоуправление?
- административно-териториалната единица, в която ще се въведе второто ниво?
- начинът на избор и формите на самоуправление на второто ниво?
- кои да са сферите на компетентност на второто ниво на самоуправление – например, средно образование, професионално образование, транспортна инфраструктура, здравеопазване, водоснабдяване и канализация, регионално развитие и политика?
- запазване областите като децентрализирана администрация на централната власт?

➤ *Цел 2. Добро финансово управление и оптимално разпределение на публичните средства*

- преразглеждане на делегираните услуги като вид?
- степен на участие на местните власти в управлението на делегираните услуги?
- участие на местните власти при определяне на разходни стандарти и необходимите ресурси за делегираните дейности?
- степента на фискална децентрализация?
- кои приходоизточници могат да се прехвърлят на местно (общинско/надобщинско) ниво?

➤ *Цел 3. Развита децентрализация на ниво местни власти*

- в каква степен да се развива децентрализацията на ниво местни власти – кметства и местни институции?
- как да се регламентира този процес – в специален закон или рамково в съществуващото законодателство?

➤ *Цел 4. Разширяване сферата на услугите, оказвани от местните власти*

- да се определи степента на децентрализация в секторите „Образование“, „Здравеопазване“, „Социални дейности“, „Култура“, „Спорт“?
- да се определят подходите за децентрализация в сектор „Сигурност“?

➤ *Цел 5. Повишаване ефективността на местната администрация*

- въвеждане на стимули и/или задължение за сдружаване на местните власти за съвместно предоставяне на публични услуги?
- как да се увеличи прозрачността на местно ниво за по-добра борба с корупцията?
- развитие на системата за управление на човешките ресурси на местно ниво?
- как да се повиши административният капацитет в малките населени места?

Председателят на РСР благодари на г-н Михайлов и даде възможност за задаване на въпроси и изказване на мнения.

Проф. Иван Величков - представител на Европейски политехнически университет - Перник взе думата и попита дали екипа, разработващ Стратегията на този етап е стигнал до някакви препоръки.

Г-н Александър Михайлов отговори, че при разработването на такава Стратегия екипът трябва да се отдръпне и хората да стигнат сами до нея. Важно е да има дискусия и консенсус по всички въпроси.

Г-н Иван Аспарухов – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството сподели, че изпълнението на настоящата Стратегия за децентрализация е недостатъчно. Той сподели, че до сега децентрализацията и отвоюването на финансов ресурс са правени отдолу нагоре. Но актуални остават въпросите за връщане на части от корпоративния данък, ДДС, данък за физическите лица в общините. На този етап не е налична дори информация за всяка община какъв БВП и доход формира. Общините все по-трудно отвоюват права от държавата. Затова са необходими мотиви и визия в името на какво да се прави децентрализация. Ако мотивът е координация на службите, то от години има държавни структури във всяка област, върху които областните управители нямат влияние. При финансовата децентрализация например, по полски модел е направен единен разходен стандарт за един ученик. Тази функция на делегирания бюджет е наложена в сферата на образованието, но не е развита. Необходима е реформа за по-добра ефективност на структурите на администрацията. Преди години е обмисляно въвеждането на стандарт за местни дейности, което е стандарт за качество на услугата. Друг пример за стандарт при общинските дейности е заплащането на осветлението на населените места. В момента няма въведен стандарт за услугата и всяка община използва различни видове осветеност на уличната мрежа.

Г-н Аспарухов изрази задоволство от активизираната работа на РСР и на областните съвети, в които активно се дискутират важни за развитието на районите теми.

Друг въпрос, който **г-н Аспарухов** засегна е за демографския срив в страната и налагащите се административно-териториални промени. Демографският срив ще доведе до необходимост от нова NUTS класификация. Той посочи, че отворен остава въпроса за това дали районите (някои от които вече са под 800 хил. жители) или областите да са основни административно-териториални единици, за да отговарят на критериите на европейската класификация.

Г-н Бисер Михайлов – областен управител на област Благоевград, взе думата по повод държавните структури и институции на областно ниво и координацията между тях. Той сподели, че през 2010-2011 г. такова предложение за подобряване на координацията е направено от областна администрация Благоевград. За пример могат да се посочат бъдещите ангажименти на областните администрации по Закона за водите. Реално административният капацитет и численост на областните администрации е малък, а същевременно Дирекция Водно стопанство е структура на чуждо подчинение. Капацитетът на подобни държавни структури, ако се използва от областните администрации, би увеличил с пъти ефективността на работата.

Г-н Бисер Михайлов засегна и друг проблем - правомощията на областните управители спрямо кметовете на общини. При несвършена работа по места от общинските администрации, жалбите от гражданите се изпращат на областния управител, който няма правомощия за намеса. Необходимо е да се регламентират правомощия на областните управители при административни нарушения на кметовете. Близък до този проблем според него е финансирането на общините, което не минава през областния управител. В Гърция например парите идват при областния управител и той ги разпределя. Така може да се постигне баланс в развитието на някои общини.

Председателят на РСР, г-н Веселин Пенев, се обърна към членовете на РСР с призив за отправяне на предложения, относно Стратегията за децентрализация и административно-териториалното делене на страната. Предложенията могат да се обсъдят и да се изпратят по съответния ред. Присъстващите членове на РСР биха могли да пренесат съответните предложения до институциите, които представляват, включително и до Съвета по административна реформа. РСР е формат, който е благодатен за подобен вид дискусия. Пред всички има нерешени от години проблеми, които се заобикалят, но в същото време забавят развитието. Всички нива следва да вземат отношение по проблемите и да се вземе информирано решение.

Г-н Костадин Георгиев - представител на община Благоевград, взе отношение за мястото на междинните звена на Управляващите органи по Оперативните програми. Според него те трябва бъдат в областните администрации.

Г-н Иван Аспарухов – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството заяви, че се правят първите опити на областно ниво да се управляват средства. По подобен принцип е управлението на Националната програма за саниране. Проблемно е мисленето на кметовете, че всички са на тяхно подчинение.

Г-н Виктор Янев – областен управител на Кюстендил, посочи, че след получаване на писмото за предложения по новата Стратегия за децентрализация, го е препратил и на всички държавни териториални структури в област Кюстендил. Отговорите на тези структури са, че те нямат право да дават такива предложения. Според г-н Янев, кметът трябва да има най-големи правомощия, защото гражданите за всички проблеми се обръщат първо към него. Например, местната полиция правилно е към общината, а не към областния управител. Съществуват Регионални дирекции „Социално подпомагане“, а дейността по социалното подпомагане се извършва от кмета. Съществуват общински и областни служби „Земеделие и гори“. Множество служби дублират функциите си и като териториални звена са излишни. Тези структури трябва да са към местната власт, но областният управител трябва да има инструмент, с който да контролира тази власт, „за да не се самозабрави кмета“. Важно е да се чуе мнението на всички, включително експерти и хора от практиката, за да се вземе разумно решение.

Г-н Васко Стоилков – кмет на община Сливница, взе думата и сподели като представител на местната власт, че кметът няма как „да се самозабрави“. Той се съобразява със съгражданите си, с общинските съветници и ако не се справи, не бива избиран за следващ мандат. По отношение на децентрализацията, г-н Стоилков предложи да се избере модела на една държава, добре развита и в която хората живеят добре, който модел да се приложи и у нас. При по-силно децентрализираните държави, хората живеят по-добре. Най-важното е да искаме децентрализация, а на практика това не е така.

Г-н Веселин Пенев отговори, че вземането на чужд модел директно не е добра практика. У нас от години се говори за децентрализация, резултатите са минимални и се констатира, че няма воля за това. Няколко поредни министъра на финансите като мислене и форма не изразяват такава воля. Липсата на консенсус и липсата на диалог са другите пречки за разбирателство. Той призова всички членове на РСР да помислят какво да бъде административното деление на страната, колко да са общините и областите, да се реши, дали да не се използва принципа на губернаторството, което да бъде избрано, дали да не се избират шерифите и съдиите. Необходима е дискусия за важните решения.

Г-н Иван Аспарухов – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството заяви, че има различни модели и реформи и даде за пример Холандия с регионалните правителства. В Европа няма клише за местно

самоуправление и България не е подписала глава „местно самоуправление“. Има общи правила и общи изисквания, за да може всяка власт да бъде контролирана общественно. РСР следва да дискутира темата за децентрализацията и делението на страната. Ако се достигне до някакво обединение към някакъв модел, той може да се предложи на държавата. Избраният вариант трябва най-добре да отразява нашия менталитет и народопсихология, за да бъде разбран и приет от гражданите.

Г-н Аспарухов посочи, че общините не трябва да се делят на малки и големи, на бедни и богати. Необходимо е да се изравни икономическия потенциал на общините. Механизъм за това е т.нар. изравнителна субсидия за общините. Нейният размер в началото на въвеждането и е 16 млн.лв., а сега е 270 млн.лв. Допусната в годините е грешката тази субсидия да бъде и за областните градове. Водещ за тази субсидия трябва да бъде икономическият потенциал на общината, а не всички общини да я получават.

Г-н Веселин Пенев в заключение обобщи, че РСР се обединява около необходимостта от бърза реформа в административно-териториалното деление на страната, което ще допринесе и за местната и фискална децентрализация.

Г-н Александър Михайлов - ФРМС благодари за ползотворната дискусия, за изразените мнения и предложения. Той предложи на следващия етап от разработването на Стратегията за децентрализацията, когато изпълнителя има готовност със Стратегията, на РСР да бъдат представени конкретни предложения, които РСР да обсъди.

Поради липса на други изказвания се премина към следващата точка от дневния ред.

По шеста точка от дневния ред:

Председателят на РСР, г-н Веселин Пенев, напомни, че Годишната индикативна програма за дейността на Регионалния съвет за развитие в Югозападния район през 2016 г. представлява планов документ, който се обсъжда и приема от членовете на Регионалния съвет за развитие съгласно чл.49, т.15 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие. С Годишната индикативна програма се определят основните дейности, пряко свързани с функциите на Регионалния съвет за развитие съгласно Закона за регионалното развитие, както и необходимите средства за тяхното изпълнение през 2016 г. При разработването на Годишната индикативна програма се спазват изискванията на чл.57 от ППЗРР и процедурата за изготвяне на държавния бюджет на Република България за съответната година. Средствата, необходими за дейността на Регионалния съвет за развитие, се предвиждат по бюджетите на областните администрации към областните управители, които председателстват РСР през съответната година, в съответствие с годишната индикативна програма. Съгласно определената последователност на ротация на председателството на Регионалния съвет за развитие на Югозападен район, председател на РСР за периода 01.01.2016-30.06.2016 г. е областният управител на област Кюстендил, а за периода 01.07.2016-31.12.2016 г. – областният управител на област Благоевград.

В тази връзка **г-н Веселин Пенев** даде думата на г-н Виктор Янев – областен управител на област Кюстендил и г-н Бисер Михайлов – областен управител на област Благоевград, за представяне на проекта на Годишна индикативна програма за дейността на Регионалния съвет за развитие на Югозападен район през 2016 г.

Г-н Виктор Янев и г-н Бисер Михайлов представиха проекта на Годишна индикативна програма по приоритети и подприоритети за съответните два шестмесечни периода на председателство на РСР на ЮЗР и общо за цялата година. Определените основни приоритети са следните:

- Приоритет 1: Провеждане на заседания на Регионалния съвет за развитие на Югозападен район
- Приоритет 2: Мониторинг на изпълнението на Регионалния план за развитие на Югозападния район за периода 2014-2020 г.
- Приоритет 3: Осъществяване на координация при изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на ЕС, оказващи въздействие върху развитието на Югозападния район
- Приоритет 4: Осигуряване на публичност и прозрачност в дейността на Регионалния съвет за развитие и на изпълнението на Регионалния план за развитие на Югозападния район (2014-2020 г.)
- Приоритет 5: Организационно развитие и укрепване на капацитета на Регионалния съвет за развитие за прилагане на държавната политика за регионално развитие

Г-н Виктор Янев допълни, че очаква тази програма да бъде финансово обезпечена. Областните управители, които са председатели на РСР ще осигурят условия за провеждане на РСР.

Г-н Веселин Пенев сподели, че за съжаление Министерският съвет до сега не е отпуснал целеви средства за изпълнение на ГИП.

След направените изказвания, **г-н Веселин Пенев** прикани членовете на РСР на ЮЗР да гласуват и след гласуване РСР, с пълно мнозинство, прие следното:

Решение № 1

Регионалният съвет за развитие на Югозападен район приема Годишната индикативна програма за дейността на Регионалния съвет за развитие на Югозападен район за 2016 г.

По седма точка от дневния ред:

Председателят на РСР, г-н Веселин Пенев, разясни на членовете на РСР, че на 17.08.2015 г. е обявена първа Покана за набиране на проектни предложения по Програмата Интеррег-ИПП за трансгранично сътрудничество България-Сърбия 2014-2020 от Министерството на регионалното развитие и благоустройството на Република България (Управляващ орган по Програмата) в сътрудничество със Службата за европейска интеграция на Република Сърбия (Национален партниращ орган по Програмата). Целта на тази програма е подобряване на трансграничното сътрудничество между България и Сърбия. Програмата е съ-финансирана от Инструмента за предприсъединителна помощ II на Европейския съюз, а крайният срок на първата покана е 18 януари 2016 г.

За представяне на повече информация, относно правилата и условията на поканата за набиране на проектни предложения **г-н Веселин Пенев** даде думата на **г-н Николай Дочев - представител на Главна дирекция „Управление на**

териториалното сътрудничество“, Министерство на регионалното развитие и благоустройството.

Г-н Николай Дочев благодари за предоставената възможност и накратко представи програмата. Основните акценти в презентацията му бяха следните:

- **Обща информация;**
- **Пакетът за кандидатстване** - съвместно разработен от УО, НПО и СС и е одобрен от СКН. Състои се от Насоки за кандидатстване, Формуляр за кандидатстване и анекси към него;
- **Обща стратегическа цел на Програмата** - Да се насърчи балансираното и устойчиво развитие на трансграничния регион между България и Сърбия – интегриран в европейското пространство чрез интелигентен икономически растеж, приспособяване към промените в околната среда и подобряване на културата на обучение;
- **Приоритетни оси и Специфични цели:**
 - Приоритетна ос 1: Устойчив туризъм. Специфични цели: Туристическа привлекателност; Трансграничен туристически продукт; Мерки от типа „Хора за хора“
 - Приоритетна ос 2: Младежи. Специфични цели: Умения и предприемачество; Мерки от типа „Хора за хора“
 - Приоритетна ос 3: Околна среда. Специфични цели: Съвместно управление на риска; Опазване на околната среда
 - Приоритетна ос 4: Техническа помощ (не е предмет на Поканата за подаване на проектни предложения; насочена е изцяло към подпомагане управлението на Програмата)
- **Териториален обхват на Програмата** - включва 13 административни единици: 6 области в България (Видин, Монтана, Враца, София, Перник и Кюстендил) и 7 области в Сърбия (Бор, Зайчар, Топлица, Ниш, Пирот, Ябланица и Пчиня);
- **Общият разполагаем бюджет** по трите Приоритетни оси за 2015, 2016 и 2017 години възлиза на 12 687 304,24 евро;
- Всеки проект следва да има директен **трансграничен ефект и ползи** за проектните партньори/ целевите групи/ територията, на която се изпълнява проекта/ територията на Програмата;
- **Критерии за сътрудничество**, които трябва да се съблюдават (най-малко първите два + един от останалите два) са: Съвместно разработване (проектът следва да бъде разработен в тясно сътрудничество между партньорите от двете държави); Съвместно изпълнение (дейностите по проекта следва да се извършват и съгласуват между партньорите и от двете страни на границата); Съвместно управление (партньорите и от двете страни на границата, чрез своите екипи, са съвместно отговорни за управлението на дейностите по проекта); Съвместно финансиране (един договор по проект → един общ бюджет, разпределен между партньорите в зависимост от предвидените дейности).
- За да бъде **допустимо за финансиране** по Програмата, всяко проектно предложение трябва да отговаря на следните три типа критерии за допустимост: допустимост на кандидати; допустимост на дейности; допустимост на разходи.
- Партньорите трябва да отговарят кумулативно на всеки от следните **критерии**: Да са самостоятелно регистрирани юридически лица в съответствие с националното законодателство на държавата, на чиято територия се намират; Да са регистрирани в допустимата трансгранична област; Да са организации, които не генерират печалба; Да са пряко отговорни за подготовката и управлението на проекта - да не действат като посредници.

• **Подаване на проектните предложения** – в Съвместен секретариат по Програмата – София (в сградата на МРРБ). Крайният срок за подаване на проектни предложения по първата покана е 18 януари 2016 г., 16:00 часа местно време.

Г-н Николай Дочев запозна членовете на РСР и с **Програма за транснационално сътрудничество ДУНАВ 2014-2020**. Тя е одобрена с Решение С(2015) 5953/20.08.2015 г. Бюджетът е 268 907 429 евро, а Управляващ орган - Секретариат за национално икономическо планиране – Министерството на националната икономика, Унгария.

Географският обхват на Програмата Дунав е:

- 9 държави-членки на ЕС: Австрия, България, Германия, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Хърватска, Чехия;

- 5 държави кандидатки, потенциални кандидатки и трети страни: Босна и Херцеговина, Молдова, Сърбия, Украйна, Черна гора.

Приоритетните оси и специфични цели са следните:

- Приоритетна ос 1: Иновативен и социално ангажиран Дунавски регион. Специфична цел 1.1: Подобряване на средата за балансиран достъп до знание; Специфична цел 1.2: Увеличаване на уменията и знанията за бизнес и социалните иновации;

- Приоритетна ос 2: Околна среда и културно ангажиран Дунавски регион. Специфична цел 2.1: Устойчиво използване на природното и културното наследство и ресурси; Специфична цел 2.2: Възстановяване и управление на екологични мрежи и коридори; Специфична цел 2.3: Подобряване на транснационалното управление на водните ресурси и превенция на риска; Специфична цел 2.4: Подобряване на готовността за управление на рискови ситуации.

- Приоритетна ос 3: Подобрена свързаност на Дунавския регион. Специфична цел 3.1: Екологосъобразни и сигурни транспортни системи; Специфична цел 3.2: Подобряване на енергийната сигурност и енергийната ефективност.

- Приоритетна ос 4: Добре управляван Дунавски регион. Специфична цел 4.1: Повишаване на институционалния капацитет за посрещане на основните обществени предизвикателства; Специфична цел 4.2: Подобряване на системите за управление и капацитета на публични институции, ангажирани с развитието и изпълнението на целите на Дунавската стратегия.

Бюджетът на Програма за ТГС Дунав 2014-2020 г. възлиза на 221 895 405 евро, като задължителното 15% националното съфинансиране за българските партньори по проекти е осигурено от държавния бюджет.

Първата покана по Програма за ТГС Дунав 2014-2020 г. е обявена на 23 септември 2015 г. и обхваща Приоритетни оси 1, 2, 3 и 4.1. Бюджетът на първата покана е 76 млн. евро от ЕФРР и 7,5 млн. евро от ИПП. **Процедура за кандидатстване** включва 2 стъпки:

- Стъпка 1 – Формулярът за кандидатстване (Заявяване на интерес) трябва да се представи в Съвместния Секретариат най-късно до 15:00 часа централноевропейско време на 03.11.2015, като бъде качен на сайта на програмата;

- Стъпка 2 – Апликационната форма (само за селектираните след стъпка 1 кандидати) се подава между началото на април и средата на май 2016.

Допустимите кандидати са: Местни, регионални, национални органи, регулирани от публичното право (в т.ч. ЕГТС), международните организации, частни организации (повече информация – част 2 от Ръководството за кандидатстване). По отношение на **Партньорството** важно е следното: Най-малко трима партньори от три различни държави на територията на програмата (в т.ч. водещия партньор); Водещият

партньор трябва да е от държава-членка на ЕС и да се намира в избираемата област по програмата; Кандидатите, извън допустимата територията на програмата не могат да кандидатстват за финансиране в първата покана.

Председателят на РСР благодари на **г-н Дочев** и даде възможност за задаване на въпроси.

Г-н Веселин Пенев попита как е решен въпроса със съфинансирането на проектите.

Г-н Дочев отговори, че за българските партньори то е осигурено от държавния бюджет.

Г-н Веселин Пенев попита, дали е допустимо по програмата България-Сърбия сграда държавна собственост в центъра на София да стане културно-информационен център чрез съвместен проект с Пирот.

Г-н Дочев отговори, че София-град не е допустим по програмата България-Сърбия. Предвидено е 20% от средствата по програмата да са за бенефициенти извън граничния регион, но по много ясен начин трябва да се докаже, че в случая изграденият културно-информационен център в София-град е от пряка полза за хората от граничните райони. Той уточни, че целите на програмите за ТГС, заложи в Европейските регламенти, са да подпомагат изостаналите гранични области, които са в по-неблагоприятно положение от по-големите градове в страната или столицата. София има място за финансиране по ОПРР 2014-2020 г.

Г-н Веселин Пенев изрази мнение, че туристическите обекти е добре да се рекламират в София и в големите градове, където има повече хора. Относно обосноваването на ползи за граничния район, той посочи, че това зависи и от хората, които ще оценяват проектите.

Г-н Дочев отговори, че г-н Пенев е абсолютно прав и поради тази причина МРРБ ще наеме външни фирми за оценка на програмите за ТГС - фирми, които не са обременени с „чиновническото мислене“.

Поради липса на други изказвания се премина към следващата точка от дневния ред.

По осма точка от дневния ред:

Председателят на РСР, г-н Веселин Пенев, даде думата на **г-жа Венелина Червенкова** – и.д. началник отдел „Продуктова политика в туризма“, Главна дирекция „Туристическа политика“, Министерство на туризма, за представяне на информация за дейността на Туристическите информационни центрове (ТИЦ).

Г-жа Венелина Червенкова представи нормативната база и националната политика относно Туристическите информационни центрове. Според нея ТИЦ са важен елемент от маркетинговата система на туристическата дестинация, особено на местно и регионално ниво. Те са ключово звено за набиране и разпространение на информация относно ресурсите на района и имат съществено значение за осигуряването на информация за алтернативни видове туризъм и специални интереси.

Г-жа Червенкова накратко представи проект „Създаване на мрежа от туристически информационни центрове (ТИЦ), функционираща въз основа на единни стандарти“ на Министерство на икономиката и енергетиката, изпълнен 11 юли 2014 г. Неговата цел е да създаде предпоставки за формирането и ефективното функциониране на национална мрежа от ТИЦ. Постигнатите резултати от проекта са:

- Актуален анализ за състоянието на ТИЦ в България;

- Проучен чуждестранен опит за политиката на подкрепа на ТИЦ и формиране на национални и регионални мрежи;
- Разработена Концепция за статута, организацията и дейността на ТИЦ в България и формирането на национална мрежа от ТИЦ;
- Успешно организирани и проведени 6 регионални и 1 национална среща с не по-малко от 200 представители на ТИЦ, туристически сдружения, местни и регионални власти в България;
- Разработени единни насоки и стандарти (минимални изисквания): за достъпност, оформление и оборудване на ТИЦ; за функциониране и финансиране на ТИЦ; за повишаване качеството на обслужване в ТИЦ;
- Проверена уместност, приемливост и приложимост на предложените стандарти чрез консултиране със заинтересованите страни;
- Изяснени технически и технологични изисквания за свързването на ТИЦ в мрежа и с единната информационна система;
- Идентифицирани и остойностени нужди от доставка на оборудване и софтуер;
- Разработени насоки за техническо осигуряване на ТИЦ, свързването им в мрежа и с единната информационна система;
- Изготвен правен анализ - предложения за промени в Закона за туризма и проект на Наредба за функционирането на национална мрежа от ТИЦ;
- Разработен и издаден наръчник в тираж 2000 броя, публикуван и на сайта на МИЕ.

По отношение **нормативната рамка на ТИЦ**, г-жа **Червенкова** акцентира върху:

- Закона за туризма;
- Наредбата за единните стандарти и за организацията на дейността на ТИЦ и националната мрежа на туристическите информационни центрове.

Г-жа Червенкова накратко представи **минималните задължителни и препоръчителни изисквания за ТИЦ**:

- **за работата на ТИЦ**: Достъпност, оформление и оборудване на ТИЦ; Функциониране и финансиране на ТИЦ; Качество на обслужване в ТИЦ. Препоръчителните изисквания не са условие за получаване на сертификат за ТИЦ, но имат за цел да подпомогнат дейността на ТИЦ с цел повишаване качеството на предоставяните услуги и удовлетвореността на посетители и потребителите на тези услуги. 3

- **за достъпност, оформление и оборудване на ТИЦ**: Местоположение и достъпност; Указателни табели; Наименование и означение; Организация на вътрешното пространство; Вътрешно осветление, отопление, вентилация; Дизайн; Обзавеждане; Оборудване; Сигурност; Работно време; Достъп до информация в извън работно време. 3

- **за функциониране на ТИЦ**: управление; предлагани услуги; набиране на информация за обезпечаване на услугите в ТИЦ, източници на информация, съхраняване на информацията; набиране на информация за потребителите; взаимодействие на ТИЦ с външния свят; контрол и насърчаване на отговорен туризъм.

- **за финансиране на ТИЦ**: начини на финансиране; механизми за генериране на приходи; механизми и форми на отчитане.

- **за качество на обслужване в ТИЦ**: Отношение на персонала и комуникация с потребителите; Наличен персонал и изисквания към персонала; Подбор на персонала;

Обучение и развитие на персонала; Управление и обучение на доброволци; Управление на качеството в ТИЦ.

В заключение, г-жа **Червенкова** представи **Националната мрежа от ТИЦ**. В нея се включват само сертифицираните по реда на тази наредба центрове. Тази мрежа включва национален ТИЦ, регионални ТИЦ и местни ТИЦ. Към Министерството на туризма функционира национален ТИЦ. Към организациите за управление на туристически райони по чл. 17, ал. 1 от Закона за туризма могат да се създават и да функционират регионални ТИЦ. На територията на дадена община или защитена местност (национален парк, природен парк и др.) могат да се създават и да функционират местни ТИЦ. Националната мрежа е част от Единната система за туристическа информация.

Председателят на РСР благодари на г-жа **Червенкова** и даде възможност за задаване на въпроси.

Г-н Веселин Пенев попита, чия е инициативата за създаване на ТИЦ.

Г-жа Червенкова отговори, че Министерството на туризма е отговорна институция за ТИЦ на национално ниво. Идеята е ТИЦ да отговарят на критериите и да се сертифицират за качество на услугата. На местно ниво ТИЦ се създава от общините. Сертификатът е изискване за включване в Националната мрежа. Включени в мрежата, ТИЦ могат да използват цялата налична актуална информация с принципал Министерство на туризма, както и да подават такава информация.

Г-н Веселин Пенев заяви, че принципът, който се използва сега, е туристът да търси информация. Според него той не е правилен. Туристическата индустрия и реклама трябва да намира туриста и да му предлага информация. Това не е скъпо и трудно осъществимо, а е въпрос на желание и организация. Той изказа мнение, че може би сега е моментът новосформираното министерство да смени посоката и да намери правилната.

Г-жа Червенкова отговори, че наредбата за ТИЦ, която представи, е първата стъпка за промяна и институционализиране на институцията ТИЦ.

Поради липса на други изказвания се премина към следващата точка от дневния ред.

По девета точка от дневния ред:

Председателят на РСР, г-н Веселин Пенев, даде думата на г-жа **Камелия Радева** - председател на **Управителния съвет на Агенция за регионално развитие на Рила** за представяне на неизползвани от ТИЦ възможности за създаване на образ на туристическата дестинация, както и добри практики.

Г-жа Камелия Радева благодари за предоставената възможност за представяне на добри практики при работата на ТИЦ. Според нея първите впечатления, които формират ТИЦ са: Представяват важна инфраструктура за развитие на туризма; Дават представа за общото състояние на туризма в страната; Следва да са гъвкави структури, отворени за потребителския интерес; Могат да акцентират върху духа и традициите на местното население; Създават както положително, така и отрицателно първо впечатление у туриста.

Според г-жа Радева представената в предишната точка от дневния ред от Министерство на туризма наредба и регулацията, която се очаква наредбата да въведе, няма да помогнат на ТИЦ. Предвиденият регулаторен режим е доброволен и е свързан с подготовката на множество документи. Това предполага голям организационен

ресурс от ТИЦ. А на практика най-много са ТИЦ към общинските администрации – 48%, 13% са към общински предприятия, 6% са по Търговския закон и 17% са по Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Според г-жа Радева ТИЦ са празни - в тях няма стоки, а бюра и брошури.

Констатациите от Концепцията за статута, организацията, дейността и формирането на нац. мрежа от ТИЦ са тревожни:

- ТИЦ работят в условията на **липса на ясна дефиниция и регламентация в Закона за туризма и липса на наредба за функционирането им;**

- В резултат на съществуващата недостатъчно развита нормативна база и институционална рамка **ТИЦ представят България с различни лица, които не отразяват пълноценно пъстротата, духовността и националната идентичност на страната.**

Според г-жа Радева липсва: Единно наименование на структури с идентична дейност и задачи; Яснота как да се оживят и наситят със смислено съдържание; Адекватно представяне на местната общност и бизнес; Разработване на пазарна ниша в полза на местния туристически бизнес, занаятчийски и земеделски стопани; Разумно използване на наличната материална база и ресурси; Обработка данни, анализ и препоръки на базата на пазарно търсене и предлагане.

Тя набележи **първите стъпки за промяна**: Привличане на всички заинтересовани страни като партньори в процеса на промяна; Консултации процедури за формулиране на приоритети, акценти и дейности; Инициране на необходими нормативни промени; Стартиране на пилотни проекти в няколко ТИЦ за едногодишен период; Анализ на резултатите от пилотните проекти. **По-нататък** е необходимо следното: Формулиране на ясно послание за мястото/региона, в който попада туристът от съответните институции и заинтересовани страни; Разработване на годишен календар на очакваните изяви с организатори и заинтересовани страни; Информационна дейност за текущи и предстоящи събития/изяви в населеното място и/или региона; Развитие на помощни и спомагателни дейности, изразяващи се в продажба на: уникални ръчно изработени сувенири, албуми, карти, картички и други стоки, местни храни и напитки; Превръщане на ТИЦ в място, полезно и за гостите, и за местната общност.

Други акценти в нейната презентация бяха: Връзките, които не правим - туризъм и селско стопанство, туризъм и занаятчийство, туризъм и гастрономия; Проблемите, касаещи туристическата индустрия и местните производства; Посоките за намеса за запазване на уникалния български вкус.

В заключение, **г-жа Радева** представи на участниците добри европейски практики от Геопарк „Де Бож“ Франция и Лесвос Геопарк Гърция. Нагледно – чрез снимки в презентацията и изложба на предмети в залата, в която се проведе РСР, бе представен Туристически информационен център Самоков. Раздадени бяха символични подаръци на членовете на РСР от ТИЦ Самоков.

Председателят на РСР благодари на **г-жа Радева** за презентацията и подаръците и даде възможност за задаване на въпроси. Тъй като такива не постъпиха, се премина към следващата точка от дневния ред.

По десета точка от дневния ред:

Г-н Веселин Пенев даде думата за презентация на **г-н Пламен Матеев** – **управител и изпълнителен директор на Център за автоматизация на проектирането и конструирането „Прогрес“**.

Г-н Матеев заяви, че неговата компания е започнала работа в областта на електронното управление през 2007 г. чрез проект, наречен „Пилотна интегрирана система за електронна област“ (ПИСЕО). Проектът обхваща три областни администрации – на Стара Загора, Бургас и Добрич. В неговите рамки е бил създаден централизиран достъп до услугите на ниво област и община, електронни формуляри, 5 индикативни услуги във всички 33 общини в рамките на 3-те области, обща инфраструктура и общи стандарти.

Г-н Матеев представи няколко продукта, които неговата организация е разработила и може да предложи на областните и общинските администрации с оглед предоставяне от тях на електронни услуги:

- услуга за справедливо разпределение и събиране на такса „Битови отпадъци“ (електронна услуга за община), която би имала следните ползи:

- увеличена събираемост на таксите;
- по-справедливо разпределение, базирано на реалното потребление;
- улесняване и подобряване на процесите по планиране на разходите;

- услуга за провеждане на електронен референдум (за области и общини):

- чрез решение, базирано на хибридна облачна инфраструктура, изградена в областната администрация;
- достъп през мобилни устройства;
- ползи – анонимно участие в допитването, лесен достъп, спестява време и разходи на всички участници

- възможност за безхартиени и неприсъствени заседания (за области и общини) за:

- автоматизиране на процесите по организиране и провеждане на заседанията на общинските съвети;
- оптимизиране на разходи и време;
- намаляване на хартиения документооборот;

Такава система е внедрена в Областна администрация – Добрич, като в момента се работи за нейното въвеждане в действие и в областните администрации на област Бургас и област София.

- възможност за валидиране на законосъобразността на административните актове на общинските съвети (за областни администрации):

- облекчаване на процеса;
- спестяване на време и разходи;
- функционалност:
 - Пълнотекстово търсене в документ;
 - Различни видове търсения – разширено търсене по различни критерии; контролирано търсене чрез абrevиатури на документи; търсене в списък от документи; търсене в отворен документ;
 - Хипервръзки и препратки между документи;
 - Достъп до правно-информационна система
 - Интеграция с ЕСОЕД
 - Интеграция със Системата за провеждане на безхартиени и неприсъствени заседания;

- възможност за консолидиране на електронните услуги, предоставяни от всички областни и общински администрации, чрез единна система, основана на хибриден правителствен облак.

В заключение, г-н Матеев посочи основните партньори, с които Център за автоматизация на проектирането и конструирането „Прогрес“ си сътрудничи в своята работа:

- Контракс;
- Амексис;
- Негометрикс;
- Сиела;
- Дел;
- Майкрософт.

Г-н Веселин Пенев благодари на г-н Матеев и изрази надежда, че колеги от други администрации ще вземат предвид представената им информация и ще обмислят и дискутират възможностите за прилагане на подобни електронни услуги в своето управление.

Г-н Матеев също отправи призив към областните управители и техните служители да търсят възможности за реализация на подобни проекти.

По единнадесета точка от дневния ред:

Г-н Веселин Пенев предостави възможност за последни коментари и въпроси в рамките на точка „Други“. Такива не възникнаха. Председателят на РСР на ЮЗР благодари на всички участници в заседанието и ги информира, че приблизителните дати за следващото заседание са 3-4 декември 2015 г.

Поради изчерпване на дневния ред, председателят на РСР на ЮЗР закри заседанието.

Протоколисти:

Веселка Добрева.....

Драган Пешински.....

Секретар на РСР на ЮЗР:

Теодора Вълкова.....

Председател на РСР на ЮЗР и
Областен управител на област София:

Веселин Пенев.....

Дата:

28.10.2015г.

